

PRANESIMAS

Aplė metinį pieno paruošų plano vykdymą Rokiškio apskrityje
Iki š. m. liepos mėn. 10 d.

Eil. Nr.	Valsčių pavad.	Pristatyta pieno proc.
1.	Južintų	61,2
2.	Panemunio	58,1
3.	Obelių	54,9
4.	Kamajų	51,0
5.	Rokiškio	50,3
6.	Juodupės	47,5
7.	Pandėlio	46,8
8.	Panemunėlio	46,0

Nebogu rezultatu pieno paruošų vykdyme valstybei dešimtadieniu nuo liepos 1–10 d. d. pastiek Južintų, Rokiškio ir Kamajų valsčiai. Južintų valsčius, daugę per pastaraisias dešimtis dienų 10,2 proc. metinio pieno paruošų plano vykdyme, užėmė vėl pirmaujančią vietą apskrityje, antroje vietoje palikkamas Panemunė, Rokiškis pasispaudė 8,8 proc. ir Kamajai – 8,7 proc.

Pažymėtinas yra ir Juodupės valsčius. Paggerinės savo buvusi rezultatai 8,5 proc., iš paskutinių vienos paklio į VI-ja. Juodupės valsčiaus vadovamis bei paruošų agentams reikia dar lažiau sukrusti, dar labiau įtempti kova prieš buožinį sabotažą bei išplėsti politinėmis aiškinamajų darba darbo valsčių tarpe, kad, tuo būdu, likvidavus iki šiol buvusį vals-

čiaus atsilikimą pieno paruošose ir atliekus šioje srityje kuo geriausią rezultatą.

Ne, patenkinančiai vykdomi pieno privalomieji pristatymai Pandėlio ir Panemunėlio valsčiuose. Nors šie valsčiai iš pradžia pirmavo pieno paruošose, tačiau palaiapsniui smuko ir pateko į pačias paskutiniąsias valsčių eiles. Ši dešimtadienį Jie iргi mažiausiai pagerino prieš tai turėtajį rezultatą šiu paruošų srityje. Tai vis silpnos politinės aiškinamajo darbo valsčių tarpe išdava bei stiprios kovos prieš buožinį sabotažą stoka.

Iki šiol pieno paruošų srityje atskleisti rezultatai rodo, kad valsčių partinės ir tarybinės organizacijos bei pieno paruošų sritys darbuotojai turi rimta susirūpinti sekmingesniu vadovavimu pieno paruošoms, išplėsti pieno statytojų tarpe kontrolę, politinės aiškinamajų darbą bei socialinių lenktyniavimą, o prieš buožes, saibuožiančius ši svarbi valstybinių reikalų, kovoti visu griežtumu.

Artėjančios Didžiojo Spalio 30-sios metinės turi būti sutiktos šimtmečiniu pieno pri- valomųjų pristatymu jvykdymu visoje apskrityje!

B a i g ė š i e n a p i û t ē

ROKIŠKIS. Ragelių apylinkės darbo valstietis drg. Petras Juzas jau pilnai apsišūpino pašaru žiemai. Jis nupirovė ir suvežę gerlausis kokybės šieno derilų nuo 4 ha pievų ploto.

Šios apylinkės Audrius kaimo naujakurys drg. Uldukis Antanas taipgi jau suvežė gerai iš-

džiovintą šieno derilų nuo 5 ha pievų ploto.

Ši pirmynių pavyzdžiu spar-tina šienapiltės darbus ir kitų apylinkės darbo valsčių. Apylinkė šieno plovimo darbus ižykdė 80 proc., o džiovinimo ir vežimo – 45 proc.

,T. R. koresp.

REMONTUOJA DERLIAUS VALOMAJI INVENTORIŪ

Per dienų dienas Sėlynės apylinkėje demobilizuoto kario drg. Grigorio kalvėje sunkiai dunksi senas pieno priekalas, gilių alsuoja dumplės. Čia drg. Grigoris remontoja darbo valsčiame derliaus valomajį inventorių, nudilusius plūgų noragus, akėčias, vežimus ir t. t.

Sunkiomis sąlygomis Grigoriui tenka dirbti, nes vokiškajį grobliką sunaikino didelė dalis kalvės irankių. Jam pasilikoj tik senas atrupėjės priekalas, didysis kujis ir dar keletas smulkesnio kalvės inventoriaus. Tačiau nenugalimas noras dirbtį krašto atstatymui visuon net suranda išeitę. Prityrusios darbe kalvio rankos pasigamino reikalingiausius kaiybės amatui irankius.

Nuo pavasario iki šienapiltės darbų drg. Grigorio kalvė apylanė apie porą šimtų apylinkės darbo valsčių.

A Žveinikas

ŠIENAPIOTĖ OBELIŲ TARYBINIAME OKYJE

Sekmingai vykdomi šienavimo darbai Obelių tarybinio okto skyriuose. Iki šiol jau nūšėnauta virš 35 ha pievų bei suvežta į kluonus 20 tonų sauso šieno. Be to, nupiauti 56 ha motiejukų. Jų suvežta į pastoge 74 tonos.

Ypač stropiai šienapiltė vykdo Klaunu taryb. Ūkio sk. darbininkas drg. Mučinskas Povilas, kuris su piauna mažina nupilauna 4,5 ha pievų į dieną, esant normali 3,5 ha.

,T. R. koresp.

Mokinlių paruošimas rudens egzaminams

Pasibaigę 1946-47 mokslo metai nevisiems mokiniam atnešė užsimoto darbo pilnų laimėjimų. Mažai apskrityje mokyklių, kur didesnis ar mažesnis mokinlių skaicius nebūtų gaves patais ar egzaminu nukelėti rudenį. Eilė pateisinamų ir nepateisinamų faktorių yra priežastimi, kad apskrities pradinėse ir vidurinėse mokyklose yra nemaža patalsas gavusių mokinjų, t. y. nepakelė į auksčesnes klasės (skyrius).

Buvimas mokyklose nepažangų ir atsilikusiu nuo programinių kurso mokinii prieš mokyklų vadovus, mokytojus ir mokinjų tévus iškelia rimtus uždavinius. Suorganizavimas tinkamos pedagoginės paspirties varas atostogų laiku mokiniams, turintiems pataisiniu darbo, yra labai aktualus dalykas, į kurį tenka atkreipti rimtą dėmesį.

Apskrities Lietuvos Švietimo Skyrius teisingai pasielgė, šioms dienomis išsiuntinėdamas tuo reikaliu bendraraštį, įpareigojantį mokyklų vedėjus bei direktorius neatidėliotinai prie mokyklų organizuoti konsultacines pamokas mokiniam, gavusiems pataisas. Negalima dateisti, kad šis parėdymas liktu mokyklų bylose. Jau artimiausiomis dienomis prie mokyklų turi būti paskelbtos konsultacines pamokos, kurlių metu budintis mokytojas kurtų visokeriopą pagalbą mokiniams, besiruošiantiems rudens egzaminams. Apie konsultacinių pamokų atidarymą reikią plačiai paininformuoti suinteresuotus mokinius. Sekmingesniams darbui, kur susidaro didesnis mokinjų pataisinių skaičius, pravartu suorganizuoti atitinkamus, mokytoju vadovaujamus, ratelius. Planingas ir re-

zakymu iš visų pusų skilinda garsus, pritarantis „ural“.

Kas metasi į akis apžvelgiant demonstraciją, – tai buržuazijos ir jos pataikūnų nebuvo... Buržua netikta nedalyvavo, – jie tiesiog pasislėpė.

„Tai buvo ištirkėjų proletarienė demonstracija revoliucinių darbininkų, vedančių su savimi revoliucinius kareivių“ (Raštai, 3 t., 100–101 ps.).

Draugas Stalinas ypatingai atžymėjo, kad „nei viena gamykla, nei vienė fabrikas, nei vienės pulkas neištate obalsio...“ Pasitikėjimas Laikinaja vyras yra...“. Dargi menševikal ir eserai užmiršo (greičiausiai nesiryžol) išnešti šio obalsio“. Kelios vėliavos su tokiu obalsiu buvo pakeltos, bet darbininkai ir kareivai jas čia pat supulės.

„Trumpiau. Didžiulė dauguma demonstrantų (viso dalyvių buvo 400–500 tūkstančių) išreiškė tiesioginę nepasitikėjimą laikystomis su buržuazija politikai – demonstracija praėjo revoliucinių mūsų partijos obalsių“, – rašė draugas Stalinas (Raštai, 3 t., 102–103 ps.).

Birželio 18 d. (liepos 1 d.) demonstracijos įvyko netikta Petrograde, bet ir Maskvoje ir eilėje kitų miestų. Išvakarėse Maskvoje vyko 164 centrinių šalių rajonų tekstilių pramonės gamyklinių komitetų asto-

nu suvažiavimas. Suvažiavimas priėmė bolševikų pasiūlytą rezoliuciją ir 200 tūkstančių tekstiliininkų vardu pasiuntė sveikinimą darbininkų klasės vadui Leninui.

Nepaprasta bolševikų parilio itaka pasirodė ir Baltijos laivyno laivų, stovėjusių Helsingforse, Jūrininkų demonstracijoje. Bolševikiniai obalsių praejo masinės demonstracijos Kijeve, Vilborge ir kitur.

Menševikai ir eserai visomis

jėgomis stengėsi bolševikus

valzduoti plikčiausią suokabinių,

neturinčių atramos marše, rojėje. Birželio 18 dieną

tais sėmėtis buvo iš pagrindinės sunaikintas. Leninas rašė: „De-

monstracija per kelias valandas išskaidė, kaip sauja dulkiai, tuščias kalbas apie bolševikus

– suokabinius ir su nepa-

neigiamu aiškumu parodė, kad

Rusijos darbo žmonių masių

avangardas, sostinės pramonės

proletariatas ir jos kariniuose

didžiuose dauguma stovi už

obalsius, kuriuos visada gynė

mūsų partiją“ (Raštai, XX t., 548 ps.).

Bolševikų partijos kova už

mases pasibaigė didželiu laimėjimu. Augo masinė politinė bol-

ševikų partijos armija, augo

toji armija, kuri, genialiai va-

davaujant Leniniui ir Staliniui,

ižykdė Didžiąją Spalio so-

listinę revoliuciją.

(Pabaiga)

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

Gallus

Direktorius Bareišis

(Novelė)

* * *

Sekančią dieną jis jau buvo Šileikiuose. Apžiūrėjo pradinės mokyklos pastatą, kuris tikrai buvo gerokai vokiečių apardytas: trūko langams rėmu ir stiklų, apardytos smarkiai visos sienos, o stogas ir lubos išverstos; viduje kelios krosnys įrengti buvo visiškai išgrautos. Bendriant, namas atrodė lyg iš debesų nukritęs ir čia, susikuprėjęs ir pasišaukęs, niekeno darbar nelankomas, ramių klurksojo.

Ir kai direktorius Bareišis, apžiūrėjęs šį rūmą, dabar visiškai nebepanašu į savo ankstyvesnę išvaizdą, pasirėmė alkūne tvorus, kad dar kartą mintyse apsvarčius jo atstatymo galimumas, — prie jo, lyg iš žemės išdyges, prisiartino nepajėgiamas senelis ir, lažda rodymas į bestogi pastata, pasakė:

— Štai kas beliko iš mūsų miestelio mokyklos.

Bareišis lengvai krūptelėjo ir atsigrižo.

— O kur dabar mūsų anukai turės mokykles? — dar pridurė jis.

— Kur? — šaltai ištarė Bareišis. — Jie mokysis šioje mokykloje.

Senuko, kuris vos bekrutėjo laždos pagalba, veidu nusidriekė lengvas šypsnyš:

— Kad gi mokyklos ir atremontuoti nebegalima: iš kurio galo bepradėti?

— O vistik surasime iš kurio ir remontui atlikimė!

Tai tarės jis pasuko į valsčiaus vykdomojo komitetą. Komiteto pirmininkas Apalainis, jaunas ir energingas vyras, plėčia išskalbėjęs su Bareišiu mokyklos remonto Klausimu, aptarė visas galimas priemones, kuriomis bus galima naudotis vykstant remontui, ir nutarė tučtuoju imtis žygį aptartam planui įgyvendinti, o tuo tarpu šiaip taip pavyo surasti po porą kaimbarių dvieneose privačiuose namuose, kur laikinai galės vykti moksliams.

Nors šiaurės vakaruose dar ir girdėjosi duslus patrankų griaustinius, bet jis žmonėms jau nebebuvo baisus: jie žinojo, kad vokiečiai nebeatėis čia savo žvėriliškų darbų vykdyti.

* * *

Sekmadienį į valsčiaus vykdomojo komiteto patalpas susirinko nemaža žmonių: mokiniai tėvų ir šiaip valstiečių. Nuo to juk Bareišis su vykd. komiteto pirmininku Apalainiu ir pradėjo tai, ką numatė, nes be tėvų paramos apie mokyklos remontą nebuvvo, bent šiuo laiku, ir kalbos.

Susirinkime kalbėjimo Bareišis, dar vienas mokytojas ir pirmininkas. Po to žodžio papraše Vaitonis, vidutiniokas valstietis, turis tris mokyklinio amžiaus vaikus, šiek tiek „apsitrynes“ ir apylinkės valstiečių tarpe įsigijęs neblogą vardą.

— Draugai! — drąsiai nuskambėjo jo balsas. — Tai, ką mums čia tik dabar kalbėjo proginės mokytojas direktorius ir vals-

čius pirmininkas — dalykas rimtas. Argi mes būtume tokie nesusipratę, kad savo vaikams telstume veltui sugaisti bent metus laiko namuose, kol mokyklos remontas kieno nors nėt bus atliktas? Juk tai, pirmoje eilėje Imant, mūsų, tėvų, pareiga ši darbą įvykdyti. Tik, vyras, reikia vienybės. Negražu būtų, kad dėl mūsų pačių apsilieidimo vaikai negalėtų mokyti. Aš, ligai nekalbėdamas, siūlau trumpai drūtai: rytoj, iš pat ankstaus ryto, mes būname prie mokyklos. Kiekvienas atsižvirkime tai, apie ką jau čia direktorius ir pirmininkas priiminė. Sutarta? O rytoj jau vėl pasikalbėsime.

Valsčiaus vykdomojo komiteto kambarys sužėlė: valstiečiai noriai tam pritarė.

— Teisingai kalba, — buvo girdėti jų būreliuose, išėjus į lauką pasirukyti.

— Kas i be mūsų dabar sutvarkys mokyklą? O prie gerų norų viską galima padaryti.

— Ir padarysimė!

* * *

Reikalaus tvarkési geriau ir greičiau, negu kad direktorius Bareišis galvojo: po dviem mėnesių šis pasišaukęs pastatas, į kurio egzistavimą ant žemės paviršiaus ne vienės žmogus šnariariai galvojo, tikindamas savo kaimyną, ar negeriai būtų naują mokyklą statyti, — buvo beveik tvarkoje. Trūko dar krosnių ir stiklų langų ištiklinimui. Bet ir tai buvo išspresta tėvų parama: buvo sudaryta sutartis su vienu miestelio mūrininku (kitas iš tėvų tarpo atsirado), o stiklus, išėmę iš savo antrųjų langų, tėvai taip pat paaukojo mokyklai, kad tik jų vaikams nereikėtų šalti rudens bei žemos metu. Žinoma, mokyklos langų rėnumas teko daryti kitokius, negu pirmuosius (pastaruojuose buvo daugiau ir mažesnių pertvarų), bet šis reikalaus iргl buvo iš anksto apgalvotas.

Baigiantis metams, buvo išbalintos ir išdekoruotos sienos. Kad ir ne visai taip, kaip nauja, bet vis dėlto mokykla ne daug kuo skyriši nuo savo pirmystės išvalzdos tiek vduje, tiek ir išorėje.

— O kiek čia plytų, žvyro, kalkių, lento, vinių ir visokių kitokių medžiagų reikėjo? — galvojo direktorius dr. Bareišis, Naujuju Metu išvakarėse raportuodamas apskrities Liaudies Švietimo Skyriaus vedėjui, kad mokykla atremontouta.

— Viską nugali darbas, reikalo supratimas, pasiryžimas.

Ir kai Naujuju Metu pirmąją dieną tėvai rinkosi būreliais į mokyklos salę, kad pasižiūrėtų vaikinimo ir laulininkų šokių, kurios atlikiai jų pačių vaikai, — direktorius Pranas Bareišis širdingai Jems spaudė rankas, o užsiminus apie mokyklos remonta, laimingai šypsdamas ištvirtino:

— Viską nugali darbas!...

VILNIUS

E. RUGELIS

Tavuoju grindiniu riedėjo sunkūs ratai:
Važlavu kungaiščiai, didžiūnai ir carai.
O purvinam kely klapsnojo žingsniai retūs,
Žingsniau darbininkų suvargusi, būrial.

Be pertraukos kalne dejava plieno vilkas,
Ir nerimu dangus virpėjo nejučiom.
Rasojo, raudo akys granito mūrų pilkos,
Nugalintos audrių negestančiom kančiom.

O ratai sukos. Ristų žirgų kanopos,
Žaibuodamos ugnim prasmegdavo kely.
Ir tu tvirtai kentėjai, kentėjai širdžiai sopant,
Liko galvos plaukai pabači ir žili.

Vingiuodama Neris į saulę vagą graužė,
Jaugdama krauju giliai tavon širdin.
Ir rytas nuostabus išaušo tavo liaudžiai,
Išskleidę diena laiminga ir didi.

Nušluostyk prieilti, kaip ašara, brangus seneli
Vilniu,
Visus vargus užkaski juodų dlenų duobén.
Neris kvatodama į krantą svaido vilni.
Daina kūrybos kaskart aiškiu girdėt.

Tavo dalia, kaip žydintis rytojus,
Jau skleidžiasi darbe iš prakaito rasos.
Tau Stalinas pirmyn, pirmyn į saulę moja,
Ir eina su tavim tvirtai Maskva — sesuo.

Tavuoju grindiniu vėl rieda, sukas ratai,
Tik žvilgsnis į ratus toks lengvas ir smagus...
Nes niekad iki šiol tavo akis nematė:—
Važiuoja ne didžiūnai, o — paprastas žmogus.

ANT. MACKUS

VASARA TĒVIŠKĖJ

Pasineriai laukai į margą žiedų jūrą.
Ir sveikina kūrėjā žmogu, ir moja jam iš tolo.
Žmogus čia, žieduose, nukrētęs ryto rasa, žūri:
Dienų galvi versmė, kaip kvepiantis atolas,

Ir pradalgijų mažais daigeliais stieplias,
Tokia lengva, gyva ir lyg mintis laki.
O nerimas svaigus siūbuja šaką liepos
Ir džūgesys plačiau vis praveria akis.

Žiūrėk, žmogau, tai tavo, viskas tavo:
Šitie laukai, beržai, šitie žiedai laukų.
Ir varpu kaspinal, kur puošia plotus Javo,
Tik eik drąsiai šiuo dideliu taku...

Tvirkiai, drąsiai, tegu berželiai žiūri,
Gyvai alsuok Tarybų žemės brolį!—
Pasineriai laukai į margą žiedų jūrą
Ir sveikina tame, ir tau į saulę moja.

A. DAGYS

Šienapiūtės nuotaika

Išaušo rytas nuostabus
| darbų šaukiantis skubęt.
Išelkime, sesut, abu:
Aš plaut, o tu — šienelio grébt.

Žiedelialis šypsosi lanka,
Vien gėlės, gėlės, gėlės.—
Laukus darbštį žmogaus ranka
Žydėt, kvatot prikelė.

Sustojo klausosi beržai
Skambaus dalgelį aldo.
Linksmų dienų nauji bruozai
Ištrėžė ant veido.

O mieles džūgesys, svaigus
(Širdim jo neaprēpti!)
Toks lengvas tēviškės dangus,
Po juo taip lengva grébt.

Dalgeliai juokiasi bare,
Prieš saulę gėlės vysta.
Sugrižtam smagūs vakare
Su laime ir Jaunyste.

Užsienio kapitalo šeimininkavimas buržuazinėje Lietuvoje

„Neprisklausoma“ buržuazinė tokiose šakose, kurios galėjo Lietuva buvo visiškai priklausoma nuo groblių karo užsienio kapitalo, kuris užėmė vis stipresnes pozicijas krašto liudies užsienyje. Per trumpą laiką užsienio kapitalas visiškai užvaldė Lietuvos pramonę ir per ją diktavo savo valią visoms kitoms liudies užsienyje.

1938 metais smetoniui „Prekybos, pramonės ir amatų rūmai“ paskelbė knygą „10 metų Lietuvos ekonomikos“, kuriuoje pateikiama tokie skaičiai apie Lietuvos akcinių bendrovų bendrą kapitalą ir užsienio kapitalo daļą bendroje kapitalu sumoje:

Kapitalas metai (1000 litų)	užsienio kapitalas (1000 litų)
1928	69.059
1929	70.434
1930	85.851
1931	89.794
1932	90.874
1933	98.675
1934	105.979
1935	105.465
1936	107.372
1937	110.883

Prie tos oficialios smetoniės

lentelės galima dar pridėti, kad 1939 m. bendras Lietuvos akcinių bendrovų kapitalas siekė 97.400.000 litų (jis sumažėjo dėl Klaipėdos krašto okupacijos), o užsienio kapitalo dalis — 56.300.000 litų padidėjo nežiūrint Klaipėdos netekimo.

Tuo būdu bendras Lietuvos akcinių bendrovų kapitalas per 12 metus padidėjo nuo 69 milijonų iki 97 milijonų litų, o užsienio kapitalo dalis akcinėse bendrovėse padidėjo per tą patį laiką nuo 7,6 milijono iki 48 milijonų litų. 1939 metais užsienio kapitalui jau priklausė leminčioji dalis viso Lietuvos akcinių bendrovų kapitalo. Per

metus užsienio kapitalistai gaudavo Lietuvoje daugiau kaip 15 milijonų litų pelno. Užsienio kapitalus priklausė metalo apdirbamoji, chemijos — pomeriaus, chemijos pramonė. Jam Smetona perdavė už stambius kyšius Lietuvos degtukų pramonę. Užsienio kapitalui priklausė stambiavios Lietuvos elektrinės.

Užsienio kapitalas neleido išvystyti Lietuvos nuosavos žaliavos bazės pramonėi. Importuota žaliava sudarė buržuazinės Lietuvos pramonės pagrindą net

dėl išimtinai viltine žaliava. Tačiau, pav., statybos medžiagų pramonė ir energetinis užsienis žymiai daugiau panaudojo importuotas žaliavos bei kuro negu vienintės. Lietuva importuodavo iš užsienio kasmet iki 90.000 tonų cemento ir 3.000 tonų stiklo per metus, nors Juos buvo galima gaminti Lietuvoje. Turėdama neišsamius durpių išteklius, buržuazinė Lietuva vystėsi ne savuų durpių gamybą, bet užsienio anglies importą. Anglies importas padidėjo nuo 196,684 tonų 1928 m. iki 306,203 tonų 1937 metais.

Tuo pačiu metu Lietuvos žaliavos, kurios galėjo būti išnaudotos krašto pramonėi, buvo eksportuojamos į užsienį. Tai įvyko dėl to, kad užsienio kapitalui buvo naudingiai išvežti iš Lietuvos pusdykių žaliavą, o vėliau gaminius iš tos pačios žaliavos aukštominis kainomis parodo Lietuvos.

Štai, pavyzdžiui, Lietuvos tekstilės pramonė beveik visiškai nevarotojo krašto linų. Visi buržuazinės Lietuvos pirmynio linų apdirbimo fabrikai vertė linus į pakalus, kurias eksportavo į užsienį; vėliau pati Lietuva importuodavo iš užsienio dirbinius iš Jos linų.

Žaliavos ir pustaufabrikačių eksportas iš Lietuvos nuolat didėjo ir pastaraisiais buržuazinės Lietuvos metais pramoninės žaliavos išvežimas siekė daugiau kaip 0,4 bendros Lietuvos eksporto vertės.

Tokiu būdu užsienio kapitalo šeimininkavimas Lietuvoje buvo išglėjęs įvairias formas. Jis buvo užemęs pagrindines pozicijas pramoninėse akcinių bendrovėse. Jis tuo pačiu metu ir diktavo Lietuvos eksporto ir importo politiką.

Ekonominė priklausomybė nuo užsienio kapitalo, didėjusi metalų iš metų, turėjo nelisčiamai sustiprinti ir politinę buržuazinės Lietuvos priklausomybę nuo užsienio imperialistų.

Iš ekonominės, lygial kalp iš politinės priklausomybės Lietuvą išvadavot iš Tarybų valdžia, išvivusi užsienio kapitalą iš Lietuvos ir atverusi neribotas galimybes respublikos. Haudius ūkiui vystytis tiek maksimaliai išnaudojant vietinius išteklius, tiek ir remiantis nesavanaudiška broliskųjų tarybinių respublikų parama.

Sveikintina mokinį tėvų iniciatyva

Š. m. liepos mén. 13 d. Juodupės progimnazijos mokiniai atidaryti ir šeštąją klasię. Onuškio miestelyje numatoma atidaryti paralelę — I klasę. Tėvai, numatydamai šiam siekiame didelį patogumą, pasižadėjo konkretiai paremti progimnazijos tolesnio praplėtimo reikalą, padėti pravesti remonto darbus, teikti reikiamą pasirūptį.

J. K-vas

Mums rašo

NEŠVARA ROKIŠKIO MIESTO VALGYKOLOJE

Š. m. liepos mén. 6 diena i Rokiškio miesto valgykla užėjė papiešauti keli piliečiai pastebėjė, kad Jiems buvo paduotas neplautos stiklinės, kurias tik ką naudojo kiti valgyklos lankytojai. Minėti piliečiai, atidžiau pažvelgę, pamatė, kad stiklinės kraštai yra padengti storu sluosniniu kažkokios košės. Tučtuojau pasišauke padavėjā drg. Sakolovaitė, kuri tuo metu Juos aptarnavo, išreiškė savo nepasitenkinimą ir pareikalavo, kad stiklinės būtų išplautos. Dr. Sakolovaitė tilk susižvalgė su valgyklos buteflininke drg. Maksimovaitė, ir, gudriai nuslypojusi, išsprendė:

— Tai ne mano reikas! Aš esu padavėjā, o inis plauta drg. Gegžnaitė. O jeigu Jums nepatinka — visuomet galite išeiti...

Nežiūrint visų protestų, stiklinės taip ir pasiliuko neplautos. Tai jau nebe pirmas tokis atstiklinės Rokiškio miesto valgykloje. Padavėjos pasižymėti didele nešvara ir nemandagumu sukilėliais. Ypatingu nemandagumi ir švaros nepalaikymu paslėpė drg. Sakolovaitė.

Valgyklos vedėja drg. Štūlienė turi susirūpti švaros palaičių valgykloje ir sudrausti nemandagias padavėjas.

Jul. Svyras

GRIEZTAI NUBAUSTAS PILIEČIŲ TURTO GROBOSTYTOJAS

Prieš kurį laiką Panemunėlio miestelio darbuotojai sulaukę nusikaltelij Folovo Vasiliuje, s. Savelliaus, kuris pavogė Dūdos Broniaus Valerijus drabužius. Rokiškio apskr. II-sis Liaudies Teismas, apvarstęs savo posėdėj Folovo Vasiliuje baudžiajamą bylą ir remdamasis TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1947 m. birželio mén. 4 d. įsaku „Dėl piliečių asmeninės nuosavybės apsaugos sustiprinimo“, nubaudė Jį 6 metus įkaliniu i pataisos darbų stovyklą.

J. Kurklietis

BŪTINA UŽTIKRINTI NORMALIĄ SKAITYKLOS VEIKLĄ

Juodupės klubo — skaityklos vedėja M. Bielovaitė, nežiūrint kelių perspėjimų iš aškirties Kultūros — Švietimo Darbo skyriaus vis dar šaltai atsineša į savo pareigas, skaityklą dažnai laiko uždarytą, o pati nežinija kur važinėja. Tuo tarpu ši valsčiaus vykd. komiteto pirmininkas drg. Terėškevičius išleido nekreipia į nenormalią skaityklos veiklą Jokio dėmesio.

Reikala reikia sutvarkyti taip, kad būtų užtikrinta normali skaityklos veikla ir kad darbo žmonės laisvalaikį galėtų kultūringai praleisti.

V. Lukšys

Viršijo birželio mén. gamybinių planų

Sékmės vykdomi chirurginių irrankių gamybos darbai natūrai priklauso išvystyti chirurginių irrankių dirbtuvėje. Š. m. birželio mén. gamybos planas įvykdės 105 proc.

Geriausiai ir sažiningiausiai darbų atlieka jaunasis specialistas dr. Musnickas, kur pavyzdžiu sekā ir kiti dirba tieji.

J. Petraitis

Sodininko patarimai

Skiepijimas aklavimo būdu

Iš visų skiepijimo būdų lengviausias ir, gal būt, praktikausias skiepijimo būdas — skiepijimas akute. Šis skiepijimo būdas pasižymėti tuo, kad skiepijimai yra beveik kiekvienas, be ilgos praktikos, ir, iš pirmo patiekių neprigijus, galima į tą pačią laukinuką skiepyti antra ar net trečią kartą. O kada skiepijama pavasarį kitalas skiepijimo būdas (sudurimui, išskėlimui ar užkišimui už žlevės), jau iš karto laukinukas nupiaunamas, ir neprigijus iškiepiui reikia vėl laukti, kol šis kelmejus duos atžalas. Be to, šiuo būdu skiepijant iš anksto nereikia pasirūpinti sklepaugui, o tiesiog sklepaugiai īmami nuo motinėlio medžio, plaunamos iš juos išvynioti.

Aklavimo technika. Akutė išpauinama sekančiai: prie pirkintos akutės pagrindo 1,5 cm atstume dedamas peilius ir piauna mažai, kad akutė išpliuos su kuo mažesne dalimi medienos. Kai peilio ašmenys prieina pro pačią akutę, peilius pakreipiamas, kad pūlys būtų virš akutės 1,5 cm atstume. Išpliuos akutę, daromas pūvant laukinuko kaklelio šaunes puseje T raidės pavidalo. Po išpliuotame peiliu galė esančia metele perpaupta žievė atkeliamai, ir akutė išstatoma iš viršaus spaudžiant žemyn. Įstatius akutę reikia apristi rafija, o jo neturint — liepos žievės plaušais. Rišama taip: pradedama nuo viršaus ir retu žingslu elinama žemyn, o gržiant į viršų vynioti tankiai, kad visa žalda apsirūpinti; tik pačios akutės negalima užvynioti.

Tenk priminti, kad ši darbų reikia atlikti greitai, labai švarai, aštriu peiliu ir nedrėg-name ore. Kuo labiau šiuo reikavimu laikytis, tuo bus sėkmingesnis darbas.

Po skiepijimo praėjus 2 savaitėms, reikia patikrinti, ar akutė prigijusi. Jeigu paspauodus lapkojį Jis nukrinta ir prisegimo vietoje lieka žalsva dėmelė, tai ženklas, kad akutė prigijusi. Tikrinant atradus, kad akutė neprigijusi, skiepijama antrą kartą, tik kitoje vietoje, bet šaknies kaklelyje. Skiepijant trečią kartą akutė galima dėti Jau ir tė pėtų pusės, nes dienos esti šaltesnės ir nėra pavojaus, kad akutė tą pačią rudenį galėtų sprogti.

Po skiepijimo tais pat metais ypatingos priežiūros nėra, o tik protarpiniai reikia atristi rafija ir pažiūrėti, ar ji neverža žievės, ir vėl užrišti. Apraišas laikomas iki pavasario.

Ateityje, kad greičiau mūsų krašte užgydžius šalčių ir karo padarytas žaizdas mūsų sodams, visi, kurie turime šią vasarą akiuojamų medelių, nepalikime kliemus metams, o visus ligi vieno jakuokime.

J. Talutis

P. BAGACKAS

Red. pavaduotojas